

+ 385 92 372 1 777 | PON-PET od 08:00 do 17:00 sati, SUB od 08:00 – 13:00 sati | ✉

dobarzivot.net@gmail.com

[Mapa weba](#) [Kontakt](#) [Facebook](#) [Prijava na newsletter](#)

Dobar život

LIFESTYLE PORTAL

[Dobra priča](#) [Zdravlje & Ljepota](#) [Hrana](#) [Dom & Vrt](#) [Kamo ići](#) [Više...](#)

[Početna](#) / [Dobra priča](#) / [Život](#) / HUMOR U HRVATSKOJ (5): Smijeh i filozofija

Objavljeno: 25. kolovoza 2023.

Ažurirano: 27. kolovoza, 2023.

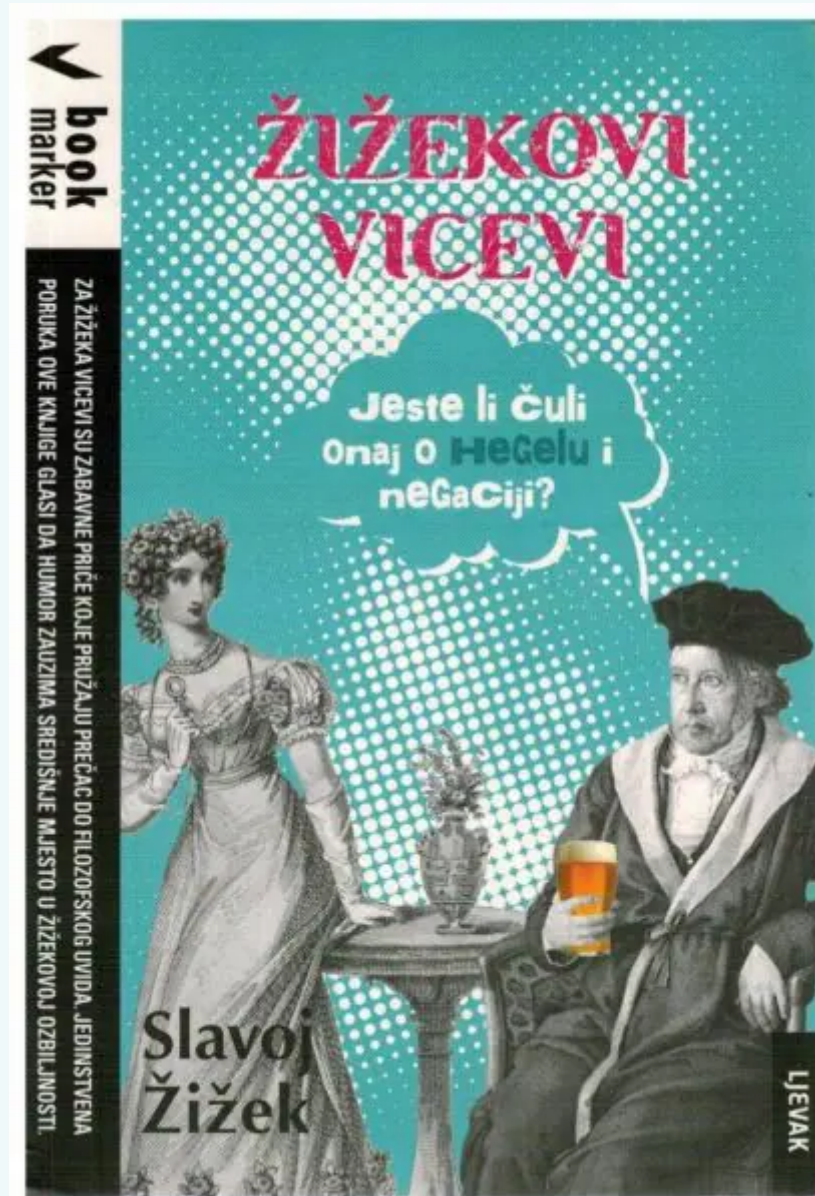
HUMOR U HRVATSKOJ (5): Smijeh i filozofija

Počevši od stare Grčke, smijeh je oduvijek bio sastavni dio filozofskog promišljanja, a autori jednih od najboljih svjetskih duhovitih uzrečica i viceva, upravo su poznati svjetski filozofi.

Slovenac Slavoj Žižek, jedan od najcjenjenijih živućih svjetskih filozofa, objavio je prije osam godina knjigu koja je kod nas izašla pod naslovom „Žižekovi vicevi“, a izvorno najprije na engleskom jeziku pod naslovom „Did you hear the one about Hegel and negation“? Čudno, Hegel u vicevima!

Brežnjev, Hruščov i Marilyn Monroe

No, veliki filozof 20. stoljeća, Ludwig Wittgenstein, rekao je da bi se „ozbiljno i kvalitetno filozofsko djelo moglo napisati tako da se u cijelosti sastoji od viceva“. Za razliku od bilo koje druge knjige filozofa Slavoj Žižeka, njegova zbirka viceva – nekih koji su ljupko vulgarni (njegov opis) i nekih koji nisu tako ljupko vulgarni – odabrani iz njegovih knjiga pruža indeks određenim filozofskim, političkim i seksualnim temama koje ga zaokupljaju.

Tako Žižek kroz vic objašnjava kako se značenje neke scene može potpuno promijeniti s promjenom subjektivne perspektive, kao u onom klasičnom sovjetskom vicu u kojem Brežnjev umre i završi u paklu. Međutim, budući je bio veliki vođa, daju mu privilegij da obiđe pakao i odabere svoju sobu. Vodič otvori jedna vrata i Brežnjev vidi Hruščova kako sjedi na kauču, strastveno ljubeći i milujući Marilyn Monroe na svojim koljenima. Brežnjev ljubomorno

kaže: „Ne bih se žalio da sam u toj sobi!“. Nato vođa odgovori: „Ne budi pohlepan, družo! To je soba u paklu za Marilyn Monroe, a ne za Hruščova“.

Evo još jednog vica u Žižekovoj interpretaciji za koji kaže da ga je obožavao poznati francuski filozof Derrida. Vic govori o grupi Židova u sinagogi koji javno priznaju svoju ništavnost pred Bogom. Prvo ustaje rabin i kaže: „O, Bože, znam da sam bezvrijedan, ja sam ništa!“. Nakon što je završio, i bogati biznismen ustaje i kaže, udarajući se šakom po prsima: „O, Bože, i ja sam isto tako bezvrijedan, opčinjen materijalnim bogatstvom. Ja sam ništa!“. Nakon tog prizora, obični siromašni Židov ustaje i također kaže: „O, Bože, ja sam ništa!“. Bogati biznismen udari rabina po leđima i šapne mu u uho pun prijezira: „Koja drskost! Tko je taj lik koji se jednako kao i mi usuđuje reći da je ništa?“

Humor povezuje ljude

Američki filozof David Boersema ističe da je jedna od značajki humora, a koja je zapažena i naglašena, ta da je to oblik ljudskog povezivanja. Dijelimo šale i jedva čekamo da prijateljima ispričamo koju smiješnu stvar je naš kolega s posla danas rekao ili pokažemo prijateljima neku smiješnu sliku... Humor je način na koji se povezujemo s drugima, a time i način na koji postajemo ono što jesmo kao osobe. Naravno, taj osjećaj povezanosti može imati i tamnu stranu, kada se humor koristi za ponižavanje ili ocrnjivanje, kao kod rasističkog ili seksističkog humora...

Boersema također kaže da bi humor funkcionirao, slušatelj mora shvatiti šalu. Petogodišnje dijete bi moglo pomisliti da je ovo smiješno: „Pitanje: Što dati slonu s proljevom? Odgovor: Puno prostora“, ali ovo možda neće biti smiješno: „Pitanje: Koliko je liječnika potrebno da se promijeni žarulja? Odgovor: Ovisi kakvo osiguranje imate“. A tko bi se osim filozofa mogao nasmijati ovome: „Francuski egzistencijalist Jean-Paul Sartre sjedio je u kafiću kada mu je prišla konobarica: „Mogu li vam donijeti nešto za piće, gospodine Sartre?“ – pitala je. Sartre je odgovorio: „Da, želio bih šalicu kave

sa šećerom, ali bez vrhnja.” Kimnuvši glavom, konobarica je otišla ispuniti narudžbu, a Sartre se vratio na posao. Nekoliko minuta kasnije, međutim, konobarica se vratila i rekla: “Žao mi je, monsieur Sartre, ostali smo bez vrhnja – kako bi bilo bez mlijeka?”.

Humor na radnom mjestu povećava efikasnost

Humor ima i svoju praktičnu stranu što su shvatili ozbiljni i ponajviše radu posvećeni Nijemci koje bije glas da su pouzdani i radišni, ali bez prevelikog smisla za humor. Njihovi stručnjaci uvjerali su se da humor na radnom mjestu može povećati efikasnost zaposlenika. A to onda nije više samo šala.

Slijedom toga u Leipzigu je 2005. godine osnovan Institut za humor u kojem su zaposlene dvije trenerice smijeha. Dvodnevni seminari koje je organizirao taj lajpciški Institut za humor pod nazivom: „Humor kao resurs u radnoj svakodnevici“ polaznici su plaćali 400 eura. Stručnjaci vjeruju da humor, između ostalog, može pomoći u rješavanju konfliktnih situacija u uredu i općenito poboljšati radnu atmosferu.

Stoga na kraju jedna filozofska pošalica:

Po obrani doktorata, vrati se mladi svećenik iz Rima, pa se pohvali majci:

“Majko, doktorirao sam filozofiju!”

“Doktor filozofije? Bože dragi, kakvih sve bolesti ima na tom svijetu!” – reče majka.

Piše: Dragutin Lončar, novinar publicist i nakladnik, dugogodišnji novinar i urednik u novinskim izdanjima nekadašnje Vjesnikove kuće (Vjesnik, Sedam dana, Danas, Arena...), a posljednjih četvrt stoljeća samostalni novinski djelatnik te urednik i izdavač Hrvatskog humoristično-satiričkog časopisa “Potepuh”.

Drugi članci iz serijala “Humor u Hrvatskoj”:

HUMOR U HRVATSKOJ (1): Smijeh je dar bogova

HUMOR U HRVATSKOJ (2): Počeci pisanog humora u Hrvatskoj

HUMOR U HRVATSKOJ (3): Ima li humor mjeru?

HUMOR U HRVATSKOJ (4): Smijeh u politici

Tekst je objavljen u sklopu projekta “Humor u Hrvatskoj” uz potporu Agencije za elektroničke medije za kvalitetno novinarstvo.

Moglo bi vas zanimati: